

مقایسه کیفیت تصاویر اروگرافی ترشحی با آیودیکسانول و سدیم مگلومین دیاتریزوئیت متعاقب عمل جراحی تجربی آناستوموز میزنای در سگ‌ها

فریدون صابری افسار^۱ علیرضا غدیری^۲ میثم مودبی^۳

^۱گروه جراحی و رادیولوژی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، تهران، ایران

^۲گروه علوم درمانگاهی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

^۳دانش آموخته دانشکده دامپزشکی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

(دریافت مقاله: ۱۳۹۷ اردیبهشت ماه، پذیرش نهایی: ۲۹ مرداد ماه ۱۳۹۷)

چکیده

زمینه مطالعه: یک مطالعه تجربی با طرح تصادفی، دوسر کور و متقطع در مورد اروگرافی ترشحی با داروی آیودیکسانول (۳۲۰ mgI/ml) و سدیم مگلومین دیاتریزوئیت (۷۶۰ mgI/ml) در سگ‌ها.

هدف: مقایسه کیفیت تصاویر رادیوگرافی حاصل از داروی آیودیکسانول و سدیم مگلومین دیاتریزوئیت پس از آناستوموز میزنای. روش کار: در این بررسی شش قلاده سگ سالم دورگ با وزنی بین ۱۵-۳۰ kg استفاده شد. قبل از جراحی، تمامی سگ‌ها هر دو دارو را در فاصله زمانی سه روزه به طور تصادفی دریافت کرده و در همه حیوانات تصاویر کنترل اروگرافی ترشحی پس از تزریق آیودیکسانول (mgI/kg) و سدیم مگلومین دیاتریزوئیت (۸۵۰ mgI/kg) در دقایق ۱، ۵، ۱۰، ۱۵، ۳۰ و ۴۵ اخذ گردید. پس از جراحی با باز کردن محوطه شکمی، میزنای چپ نزدیک به ناحیه تریگون بریده شد و بالا فاصله آناستوموز انتهای با یخیه‌های ساده تکی توسط نخ / عپلی دیاکسانون انجام گرفت. پس از جراحی در روز ۹۰ رادیوگرافی‌های مشابه در تمامی حیوانات گرفته شد. در پایان مطالعه، رادیوگراف‌های گرفته شده توسط یک رادیولوژیست که از نوع ماده حاجب به کار رفته بی اطلاع بود، به طور مستقل مورد ارزیابی و مقایسه قرار گرفتند. برای ارزیابی آماری، رادیوگراف‌ها به چهار درجه از رایوگراف‌های فقد اپسیتی (درجه صفر) تا رایوگراف‌های با کیفیت عالی (درجه سه) طبقه‌بندی شدند.

نتایج: در دقایق ۱، ۵ و ۱۵ پس از تزریق آیودیکسانول نفوذگرام‌های بهتری در کلیه راست در مقایسه با سدیم مگلومین دیاتریزوئیت بدست آمد و در کلیه چپ نفوذگرام حاصله در دقیقه ۱ در تزریق آیودیکسانول بهتر بود ($P < 0.05$). در ارتباط با پیلوگرام‌ها در میزنای راست، آیودیکسانول در دقایق ۱، ۱۰ و ۱۵ کیفیت بهتری داشت ($P < 0.05$) اما در کیفیت پیلوگرام‌ها در میزنای چپ از نظر آماری تفاوت معنی‌داری را نشان ندادند. **نتیجه گیری نهایی:** بر اساس این نتایج در مورد کیفیت تصاویر رادیوگرافی حاصل از آیودیکسانول و با توجه به منابع موجود که نفوتوکسیسیتی کمتری را در مورد مواد حاجب غیریونی و ایزوتوپیک گزارش کرده است، می‌توان نتیجه گرفت که آیودیکسانول داروی بهتری برای اروگرافی ترشحی پس از آناستوموز میزنای در سگ می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: اروگرافی ترشحی، آیودیکسانول، سدیم مگلومین دیاتریزوئیت، آناستوموز میزنای، سگ

کپی رایت ©: حق چاپ، نشر و استفاده علمی از این مقاله برای مجله تحقیقات دامپزشکی محفوظ است.

نویسنده مسئول: تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۳۸۱۴۲، نمبر: ۰۲۱-۶۶۹۲۹۵۳۲ | Email: saberiafshar@ut.ac.ir

How to Cite This Article

Saberi Afshar, F., Ghadiri, A., Moadabi, M. (2019). Comparison of Image Quality of Excretory Urography With Lodixanol and Na- Meglumine Diatrizoate After Experimental Ureteral Anastomosis in Dogs, Iran. J Vet Res, 73(4), 499-506. doi: 10.22059/jvr.2018.226458.2578

مقدمه

۱۰ kg بیهوشی ایجاد گردید. با قرار دادن حیوان در وضعیت جناغی و نصب لوله نایی از دستگاه بیهوشی استنشاقی (هالوتان- اکسیژن ۱/۵٪) استفاده شد. با پایدار شدن وضعیت بیهوشی، حیوان در موقعیت خوابیده به پشت قرار گرفته و پوست در فاصله بین زائدی زانوئید جناغ تا لبه قدمی استخوان عانه، موزنی و برای جراحی آسپتیک آماده شد. تزریق وریدی سرم قندی- نمکی و محلول تزریقی فوروزماید (۵ mg/kg) به منظور تسهیل جراحی میزانی با افزایش عبور ادرار و بازتر شدن مجرای آن و افزایش جریان خون کلیوی انجام شد. پس از آماده سازی حیوان به روش معمول، برش جراحی بر روی خط وسط شکم (از لبه قدمی استخوان عانه تا حدود ۱۵ cm به سمت جلو) روی پوست، بافت های زیرجلدی و خط سفید داده شد. میزانی چپ با حداقل کند کاری از مزویورتر جدا شد و به منظور یکسان سازی عمل جراحی در تمامی حیوانات، محل برش میزانی چپ در فاصله حدود ۵ سانتی متری ناحیه تریگون مثانه انتخاب گردید. پس از قطع میزانی برای افزایش سطح مقطع برش، دو سر آن به صورت مورب و قاشقی شکل در آمد. بخیه ها با نخ قابل جذب پلی دیاکسانون ۶ صفر در نقاط قراردادی ساعات شش، دوازده، سه و نه سطح مقطع برش دو طرف میزانی، به گونه ای تعییه شدند که گره، خارج از مجرأ قرار گیرد و حتی الامکان مانع تنگ شدن آن یا ایجاد هسته برای تشکیل سنگ های ادراری باشد. پس از نصب بخیه ها در نقاط قراردادی فوق، بخیه ها گره داده شدند. بسته به نیاز تعداد بیشتری بخیه تکی بین بخیه ها نصب شد تا مانع نشست ادرار از محل آناستوموز شود. پس از اطمینان یافتن از کفايت بخیه ها، میزانی در محل اولیه خود قرار گرفته، محوطه شکمی با محلول نمکی نرمال استریل ولرم شستشو و سپس ساکشن شد. در آخر شکاف لاپاروتومی به روش مرسوم، بسته شد.

برای انجام اوروگرافی ترشحی در ابتدا قبل از انجام جراحی، سگ ها را به دو گروه ۳ تایی تقسیم و در یک گروه ابتدا از آبیدیکسانول و در گروه دیگر از سدیم مگلومین دیاتریزیوئیت استفاده شد. ۳ روز بعد مجددا اوروگرافی ترشحی با تعویض ماده حاجب در دو گروه تکرار شد. بدین ترتیب از هر دو ماده حاجب در هر دو گروه استفاده گردید. بعد از انجام جراحی و طی شدن مراحل التیام در روز ۹۰ پروسه هی قبلی تکرار شد. برای انجام اوروگرافی ترشحی ابتدا هر سگ به وسیله ترازو تو زین شد. مقدار ماده حاجب به میزان لازم که برای آبیدیکسانول (۳۲۰ mgI/ml) به میزان ۱۵-۳۰ kg وزنی بین ۵۰۰ mgI/kg و برای سدیم مگلومین دیاتریزیوئیت (۷۶۰ mgI/ml) به میزان ۸۵ mgI/kg بود، محاسبه و در سرنگ برای تزریق آماده شد. پس از تزریق، رادیوگرافی در زمان های ۱، ۵، ۱۰، ۱۵، ۳۰ و ۴۵ دقیقه بعد از تزریق انجام شد.

پس از اتمام رادیوگرافی، رادیوگرافها با یک کد مخصوص شماره گذاری شده به گونه ای که با این شماره نوع ماده حاجب مورد استفاده قابل

جراحی های میزانی یکی از جراحی های مهم دستگاه ادراری می باشد که پس از آن اوروگرافی ترشحی، برای اطلاع از نحوه کار کرد کلیه و باز بودن مسیر میزانی انجام می گیرد (۱۰، ۱۷). اوروگرافی ترشحی یکی از روش های مهم ارزیابی عملکردی و کالبدشناسی دستگاه ادراری است. برای انجام اوروگرافی ترشحی از ماده حاجب قابل تزریق استفاده می شود. مواد حاجب موادی هستند موجب نمایان شدن تشريحی عضو می شوند و به تشخیص بیماری کمک می نمایند و فانکشنال بودن کلیه ها را تایید می نمایند (۶، ۱۵). مقایسه مواد مختلف در اوروگرافی ترشحی توسط محققین نتایج متفاوتی را به همراه داشته است. که این نتایج هم در خصوص سمیت و یا اثرات سوء این مواد و هم در خصوص به وجود آوردن کنتراس است مناسب جهت ارزیابی و تشخیص بیماری در اندازه های مختلف موجود زنده بوده است. مواد حاجب مختلفی برای اوروگرافی ترشحی تاکنون معرفی و مورد استفاده قرار گرفته است (۱۳). آبیدیکسانول (Visipaque) یک ماده حاجب محلول در آب، غیریونی، ایزو اسمولار و دایمر است و سدیم مگلومین دیاتریزیوئیت (Urografin) یک ماده حاجب محلول در آب، یونی، هایپراسمولار و مونومر می باشد. با توجه به اثرات و عوارض کمتر آبیدیکسانول بر عملکرد دستگاه ادراری، هدف از این مطالعه مقایسه دو نوع ماده حاجب آبیدیکسانول mgI/m1 (ویزی پک، شرکت آمرشام هیلت کورک، ایرلند) و سدیم مگلومین دیاتریزیوئیت (۷۶۰ mgI/ml) (اروگرافین، شرکت بریلمد اس آ، اسپانیا) برای اوروگرافی ترشحی پس از جراحی تجربی آناستوموز میزانی بود تا مشخص شود کدام ماده می تواند تصاویر بهتری از کلیه و میزانی ایجاد کند و یا به بیان دیگر ارزیابی کیفیت اوروگرافی حاصل از آبیدیکسانول در مقایسه با دیاتریزیوئیت که به شکل معمول استفاده می شود، هدف اصلی این مطالعه بود. با جستجو در منابع به نظر می رسد گزارش منتشر شده ای در ایران یا در سایر کشورها وجود ندارد لذا اهمیت این تحقیق کاربردی را دو چندان می نماید.

مواد و روش کار

شش قلاده سگ ظاهرآ سالم با وزن مخلوط، (سه ماده و سه نر) با وزنی بین ۱۵-۳۰ kg و سن بین ۱-۳ سال انتخاب شدند. جهت اطمینان از وضعیت سلامتی حیوانات، پس از معاینات بالینی، حیوانات به مدت پنج روز از نظر وضعیت اشتها، دفع ادرار، علائم حیاتی تحت نظر قرار گرفتند. با آزمایش های خون و ادرار و روش های رادیوگرافی ساده و اولتراسونوگرافی، شکل، ساختمان و عمل کرد کلیه ها، میزانی ها و مثانه هی حیوان قبل از شروع مطالعه مورد ارزیابی قرار گرفت. حیوانات مورد مطالعه، ۱۲ ساعت پیش از عمل، با وجود دسترسی آزاد به آب، در محدودیت غذایی قرار گرفتند. برای آماده سازی حیوان، ابتدا با تزریق آسپرومازین (۰۳/۰ mg/kg) در کاتتر وریدی، آرام بخشی، سپس با تزریق وریدی تیوبونتال سدیم (mg/

جدول ۱. امتیازبندی فازهای مختلف اروگرافی ترشحی.

امتیاز	توصیف
۰	عدم افزایش رادیوپسیته کلیه‌ها و مجاری ادراری (عدم مشاهده نفروگرام، پیلوگرام و پورتوگرام)
۱	افزایش رادیوپسیته کلیه‌ها و مجاری ادراری ضعیف (مشاهده نفروگرام، پیلوگرام و پورتوگرام ضعیف)
۲	افزایش رادیوپسیته کلیه‌ها و مجاری ادراری خوب (مشاهده نفروگرام، پیلوگرام و پورتوگرام خوب)
۳	افزایش رادیوپسیته کلیه‌ها و مجاری ادراری عالی (مشاهده نفروگرام، پیلوگرام و پورتوگرام عالی)

میانگین امتیازات پیلوگرام کلیه چپ (نمودار ۳) مربوط به آبودیکسانول در زمان‌های مختلف پس از تزریق بیشتر از سدیم مگلومین دیاتریزوئیت بود اگرچه اختلاف بین آن‌ها معنی‌دار نبود. اما پیلوگرام کلیه راست (نمودار ۴) در زمان‌های ۱، ۱۰ و ۱۵ دقیقه پس از تزریق حاصل از آبودیکسانول به طور معنی‌دار بیشتر از پیلوگرام سدیم مگلومین دیاتریزوئیت بود.
نفروگرام و پیلوگرام کلیه‌ها قبل از عمل: بین نفروگرام حاصل از آبودیکسانول و سدیم مگلومین دیاتریزوئیت در دقایق ۱ و ۱۵ بعد از تزریق اختلاف معنی‌دار بود (نمودارهای ۵، ۶). همچنین در پیلوگرام حاصل از این دو ماده نیز در دقیقه یک بعد از تزریق اختلاف معنی‌دار بود. مقایسه‌ای نیز بین نتایج حاصل از هر کدام از مواد حاجب به تنهایی قبل و بعد از عمل با خودش نیز انجام گرفت که در این مقایسه اختلاف معنی‌داری از نظر آماری دیده نشد. گرچه از لحاظ ظاهری نتایج قبل از عمل کمی بهتر از بعد از عمل به نظر می‌رسید.

بحث

در این تحقیق کیفیت اروگرافی ترشحی به وسیله تزریق آبودیکسانول (۳۲۰ mgI/kg) به میزان ۵۰۰ mgI/ml و سدیم مگلومین دیاتریزوئیت (۷۶۰ mgI/kg) به میزان ۸۵۰ mgI/ml در شش قلاوه سگ سالم که آنستوموز میزنای در آن‌ها انجام گرفته بود مورد بررسی و مقایسه قرار گرفته است. رادیوگرافی ساده و اروگرافی ترشحی به عنوان دروش نسبتاً ارزان و در دسترس تصویربرداری تشخیصی برای ارزیابی دستگاه ادراری از نظر ساختاری (کالبدشناختی) و عملکردی مطرح می‌باشند. رادیولوژی ساده و اروگرافی ترشحی در دامهای کوچک توسط Bartels در سال ۱۹۷۳ و Finco و همکاران در سال ۱۹۷۱، Feeney و همکاران در سال ۱۹۸۲ و Heuter در سال ۲۰۰۵ گزارش شده است که به عنوان مرجع اغلب کتب رادیولوژی دامپیزشکی می‌باشند (۱، ۵، ۶، ۸، ۱۲). Sundgren و همکاران در سال ۱۹۹۶ عوارض احتمالی و کیفیت تصاویر آبودیکسانول با آیوهکسال را برای اروگرافی ترشحی مقایسه کرده و نتیجه گرفته‌اند که تفاوت معنی‌داری بین کیفیت اروگرام‌های حاصله مشاهده نشد و گزارش دادند که آبودیکسانول از نظر کیفیت اروگرام حداقل مانند آیوهکسال است و بیماران احساس رضایت بیشتری نسبت به آیوهکسال دارند (۱۹). همچنین

تشخیص نبود و رادیولوژیست بدون اطلاع از نوع داروی مصرفی فیلم خوانی را انجام داد. رادیوگراف‌ها با دقت مورد ارزیابی قرار گرفت و فازهای مختلف اروگرافی ترشحی شناسایی و ثبت شد.

بررسی‌های آماری: برای مقایسه یافته‌های اروگرافی ترشحی در هر دو نوع ماده حاجب (که از نظر آماری متغیرهای آن در مقیاس رتبه قرار می‌گیرد) از سیستم امتیاز بندی (Score) استفاده شد تا امکان بررسی آماری وجود داشته باشد. بر این اساس قبل از فیلم خوانی امتیازبندی طبق جدول ۱ انجام گرفت.

به کمک نرم افزار آماری SPSS تحت ویندوز مقادیر میانگین‌ها، دامنه و انحراف معیار هر کدام از متغیرها تهیه شد و از آزمون‌های کروسکال والیس (Kruskal-wallis test) و من ویتنی (Man-witney test) برای مقایسه متغیرها استفاده گردید.

نتایج

هیچ گونه واکنش نامطلوب بالینی حین انجام اروگرافی ترشحی و بعد از آن مشاهده نشد. سگ‌ها از نظر بالینی، آزمایش‌های ادراری و خونی، اولتراسونوگرافی و اروگرافی ترشحی همگی سالم بودند. افزایش رادیوپسیته پارانشیم (فاز نفروگرام) و امکان مشاهده کالیکس‌ها، لگنچه‌ی کلیه و میزنای (فاز پیلوگرام) هر دو کلیه بعد از تزریق آبودیکسانول و سدیم مگلومین دیاتریزوئیت وجود داشت. حفظ کارابی کلیه چپ و باز بودن میزنای چپ بیانگر موفقیت آمیز بودن عمل بعد از ۹۰ روز بود. به طور کلی فازهای نفروگرام و پیلوگرام آبودیکسانول از نظر کیفی (ارزیابی رادیولوژیست) و از نظر کمی (میانگین امتیازات) بهتر و سریعتر از سدیم مگلومین دیاتریزوئیت بود (تصاویر ۱، ۲).

نفروگرام کلیه چپ (آناستوموز میزنای): بر اساس میانگین امتیازات (نمودار ۱) و از نظر کیفی نفروگرام کلیه چپ آبودیکسانول بهتر از سدیم مگلومین دیاتریزوئیت بود به طوری که نفروگرام آبودیکسانول در دقیقه ۱ به طور معنی‌دار و در بقیه دقایق به طور غیر معنی‌داری بیشتر از نفروگرام سدیم مگلومین دیاتریزوئیت بود (نمودار ۱).

نفروگرام کلیه راست (سالم)، میانگین امتیازات نفروگرام حاصل از آبودیکسانول در دقایق ۱، ۵ و ۱۵ پس از تزریق به طور معنی‌دار بیشتر از نفروگرام سدیم مگلومین دیاتریزوئیت بود (نمودار ۲).

پیلوگرام کلیه چپ و راست: رادیوپسیته لگنچه و کالیکس‌های کلیوی به تدریج با گذشت زمان در هر دو دارو افزایش یافت. میزان این افزایش در آبودیکسانول سریع‌تر از سدیم مگلومین دیاتریزوئیت بود به طوریکه پیلوگرام در دقایق ۵ و ۱۰ پس از تزریق آبودیکسانول با کیفیت بهتری قابل مشاهده بود و در زمان‌های ۳۰ و ۴۵ رادیوپسیته لگنچه و کالیکس‌ها در زمان‌های ۵ تا ۳۰ تقریباً برابر بوده و تغییر زیادی نداشت.

تصویر ۲. تصویر اروگرافی ترشحی در زمان ۵ دقیقه پس از پایان تزریق سدیم مگلومن دیاتریزوئیت (۲۶۰ mgI/ml) با $2\text{d}z$ 850 mgI/kg در یکی از سگ‌ها بعد از عمل.

تصویر ۱. تصویر اروگرافی ترشحی در زمان ۵ دقیقه پس از پایان تزریق آبودیکسانول (۳۲۰ mgI/ml) با $2\text{d}z$ 500 mgI/kg در یکی از سگ‌ها بعد از عمل.

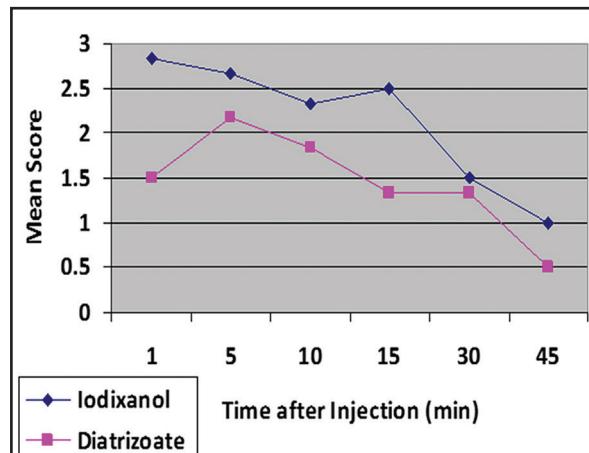
که آبودیکسانول کمتر باعث افزایش کراتینین سرم خون شده و میزان نفروپاتی حاصل از این ماده حاجب نیز نسبت به مواد حاجب هیپواسمولار، کمتر می‌باشد. این مسئله به خصوص در بیماران مزمن کلیوی و یا بیماران مزمن کلیوی به همراه دیابت قندی بر جسته تر مشاهده شد (۱۶). در مطالعه Elmstahl و همکاران در سال ۲۰۰۸ میزان سمیت کلیوی و دانسته رادیولوژیک آبودیکسانول و گادولینیوم در کلیه ایسکمیک خوک مورد مقایسه قرار گرفت. که در این مقایسه آبودیکسانول از هر دو نظر برتری خود را نشان داد (۱۷). در مطالعه From و همکاران در سال ۲۰۰۸ تفاوت معنی‌داری بین آبودیکسانول با آبوهکسانول از نظر سمیت کلیوی مشاهده نشد (۹). Chuang و همکاران در سال ۲۰۰۹ آبودیکسانول و آبوهکسانول را در بیماران کلیوی و بیماران مبتلا به مرض قند مورد مقایسه قرار دادند. در مقایسه این دو ماده حاجب اثر معنی‌داری در بروز سمیت کلیوی و واکنش‌های آлерژیک حاد مشاهده نشد ولی در مورد واکنش‌های تاخیری آبودیکسانول ریسک بالاتری به همراه داشت (۲).

Kishimoto و همکاران در سال ۲۰۰۷ در سگ مشاهده کردند که عدد سی تی و مدت زمان افزایش کنتراست کورتکس کلیه آبودیکسانول نسبت به آبوهکسانول در تصاویر سی تی بیشتر می‌باشد (۱۸). در مطالعه حاضر اروگرافی ترشحی به کمک دو نوع ماده حاجب یدار آبودیکسانول و سدیم مگلومن دیاتریزوئیت متعاقب عمل جراحی تجربی آناستوموز میزانی چپ سگ بعد از طی شدن مراحل التیامی جراحی میزانی (۹۰ روز بعد از عمل) مورد مقایسه قرار گرفت تا مشخص شود آیا تفاوتی بین اورگرام‌های حاصل از آبودیکسانول (غیر یونی و ایزواسمولار نسبت به خون) و سدیم مگلومن دیاتریزوئیت (یونی و هایپراسمولار) در سگ‌های با کلیه سالم و متاثر وجود دارد یا خیر؟ که یافته‌های تحقیق حاضر آشکار ساخت که از نظر کیفی آبودیکسانول با میزان تزریق سیار کمتر اورگرام‌های بهتری را ایجاد می‌نماید. در عین حال در یک دقیقه بعد از تزریق نفوگرام کلیه چپ و در دقایق ۱، ۵ و ۱۵ نفوگرام کلیه راست

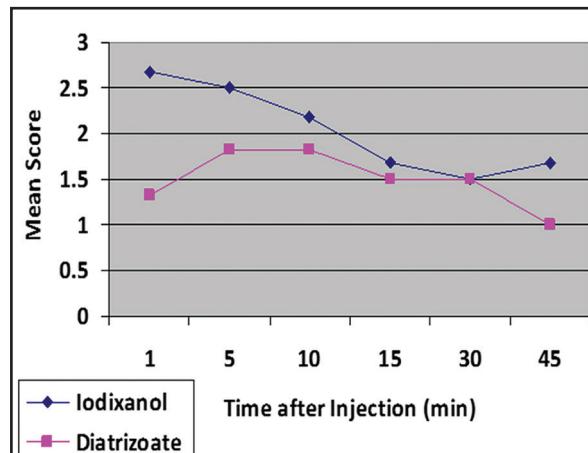
Gavant و Seigel در سال ۱۹۹۶ در بزرگسالان اروگرافی ترشحی را با تزریق آبودیکسانول و آبوهکسانول بررسی و اروگرافی حاصله را خوب تا عالی گزارش کردند. همچنین این دو دارو روی فاکتورهای بیوشیمیایی خون و ادرار و علائم حیاتی تأثیر نامطلوب و مرگ یا حساسیت مشاهده نشد (۱۹). Dacher و همکاران در سال ۱۹۹۸ مقایسه‌ای بین اروگرافی ترشحی آبودیکسانول و آبوهکسانول در کودکان مشکوک به بیماری کلیوی انجام دادند و نتیجه گرفتند که 80% از اورگرام‌های ایجاد شده خوب یا عالی بودند و اطفال این دارو را به خوبی تحمل کردند (۲۰).

نفوتوکسیستی و یا مسمومیت کلیوی آبودیکسانول و عوارض جانبی آن بر دیگر ارگان‌ها مبنای مطالعات جامع و متنوعی بوده است که از آن جمله می‌توان به مطالعه Tadros و همکاران در سال ۲۰۰۵ اشاره کرد که نفوتوکسیستی آبودیکسانول و آبوهکسانول را در آتشبیوگرافی بیمار ۹۳۲ مقایسه کردند و دریافتند که سمیت کلیوی آبودیکسانول به طور معنی‌داری کمتر از آبوهکسانول می‌باشد. برای اندازه گیری سمیت کلیوی از میزان کراتینین سرم خون استفاده شده بود (۲۱).

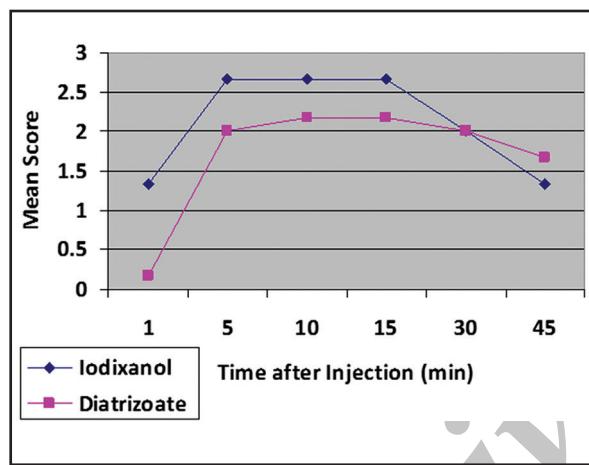
Seigel و Gavant در سال ۱۹۹۲ مناسب بودن اروگرافی با تزریق آبودیکسانول 320 mgI/ml و 270 mgI/ml را در افراد سالم گزارش دادند. ضمن اینکه هیچ گونه تغییری در علائم حیاتی به جز در هفت نفر که در محل تزریق سردی را احساس کرده بودند، مشاهده نکردند و همکاران در سال ۲۰۰۶ میزان سمیت کلیوی یک ماده حاجب ایزواسمولار (آبودیکسانول) را با ماده حاجب هیپواسمولار (آبپروماید) در ۲۲۱ فرد با عملکرد کلیوی سالم مقایسه کرده و مشاهده کردند که میزان شیوع نفوپاتی حاصل از ماده حاجب در هر دو نوع دارو مشابه می‌باشند و اگر در پایان کار مایعات به مقدار کافی تجویز گردد بین دو داروی یاد شده تفاوتی برای افزایش خطر نفروپاتی وجود ندارد (۲۲). در تحقیق McCullough در سال ۲۰۰۶ روش ۲۷۷۷ را در ۲۰۰۶ فرد با بیماری مزمن کلیوی یا دیابت قندی و یا افراد دارای هردو بیماری، نشان داده شد

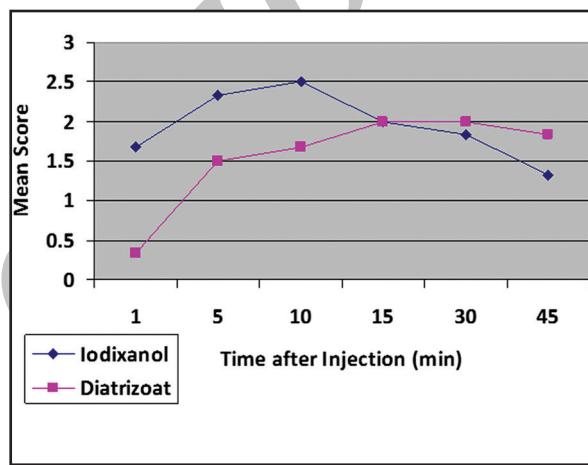
نمودار ۲. نمودار میانگین نفوگرام کلیه راست بر حسب امتیاز آبودیکسانول و سدیم مگلومین دیاتریزوئیت در شش قلاوه سگ بعد از عمل.

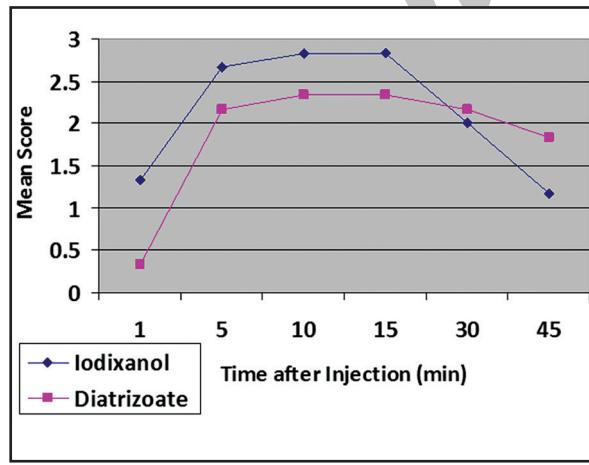
نمودار ۳. نمودار میانگین نفوگرام کلیه چپ بر حسب امتیاز آبودیکسانول و سدیم مگلومین دیاتریزوئیت در شش قلاوه سگ بعد از عمل.

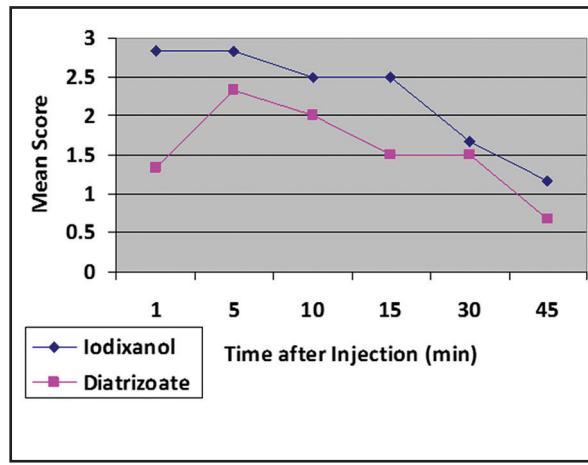
نمودار ۴. نمودار میانگین پیلوگرام کلیه راست بر حسب امتیاز آبودیکسانول و سدیم مگلومین دیاتریزوئیت در شش قلاوه سگ بعد از عمل.

نمودار ۵. نمودار میانگین پیلوگرام کلیه‌ها بر حسب امتیاز آبودیکسانول و سدیم مگلومین دیاتریزوئیت در شش قلاوه سگ قبل از عمل.

نمودار ۶. نمودار میانگین نفوگرام کلیه‌ها بر حسب امتیاز آبودیکسانول و سدیم مگلومین دیاتریزوئیت در شش قلاوه سگ قبل از عمل.

نمودار ۷. نمودار میانگین نفوگرام کلیه‌ها بر حسب امتیاز آبودیکسانول و سدیم مگلومین دیاتریزوئیت در شش قلاوه سگ بعد از عمل.

بود که بر اساس یافته‌های حاصل از این تحقیق می‌توان نتیجه گرفت میزان یاد شده‌ی آبودیکسانول به مثابه میزان توصیه شده برای اروگرافی ترشحی در سگ (880 mgI/kg) بیشتر از قابل قبول و عالی رانه تنها

حاصل از آبودیکسانول، به طور معنی‌داری مناسب‌تر از دیگر ماده حاصل مورد استفاده بود. همچنین پیلوگرام کلیه راست حاصل از آبودیکسانول در دقایق ۱، ۱۰ و ۱۵ به طور معنی‌داری بهتر از سدیم مگلومین دیاتریزوئیت

References

- Bartels J.E. (1973). Feline intravenous urography, *J Am Anim Hosp Assoc*, 9, 349-353.
- Chuang, F.R., Chen, T.C., Wang, I.K., Chuang, C.H., Chang, H.W., Tinq-Yu Chiou, T., Cheng, Y.F., Lee, W.C., Yang, K.D., Lee, C.H. (2009). Comparison of iodixanol and iohexol in patients undergoing intravenous pyelography: a prospective controlled study. *Ren Fail*, 31(3):181-8.
- Dacher, J., Sirinelli, D., Boscq, M., Hassan, M., Garel, C., Chateil, J.F., Amar, C. (1998). Iodixanol in pediatric excretory urography: efficiency and Safety Compared to Iohexol. *Pediatr Radiol*, 28 (2), 112-4.
- Elmståhl, B., Nyman, U., Leander, P., Golman, K., Chai, C.M., Grant, D., Doughty, R., Pehrson, R., Björk, J., Almén, T. (2008). Iodixanol 320 results in better renal tolerance and radiodensity than do gadolinium-based contrast media: arteriography in ischemic porcine kidneys. *Radiology*, 247(1), 88-97.
- Feeney, D.A., Barber, D.L., Johnston, G.R. (1982). The excretory urogram: part I. Techniques, normal radiographic appearance and misinterpretation. *Compend Contin Educ Small Anim Pract*, 4(3), 233-240.
- Feeney, D., Barber DL and D.A., Johnston, G.R. (2007). The kidney and ureters. In *Textbook of Veterinary Diagnostic Imaging*, Thrall, DE. (ed.). (5th ed.) Saunders Elsevier. Missouri, USA, p. 693-699.
- Feldkamp, T., Baumgart, D., Elsner, M., Herget-Rosenthal, S., Pietruck, F., Erbel, R., Philipp, T., Kribben, A. (2006). Nephrotoxicity of iso-osmolar versus low-osmolar contrast media is equal in low risk patients, *Clin Nephrol*, 66 (5), 322-30.
- Finco, D.R., Stiles, N.S., Kneller, S.K., Lewis, R.E., Barrett R.B. (1971). Radiologic estimation of kidney size of the dog. *J Am Vet Med Assoc*, 159(8), 995-1002.
- From, A.M., Bartholmai, B.J., Williams, A.W., McDonald, F.S. (2008). Iodixanol compared to iohexol for contrast procedures: a case-matched retrospective cohort study. *Acta Radiol*. 49(4) 409-14.

برای کلیه راست دست نخورده بلکه برای کلیه با میزانی دستکاری شده ایجاد نماید. طبق اطلاعات مولفین این تحقیق و با جستجو در اینترنت به نظر نمی‌رسد تحقیقی راجع به ارزش استفاده از آبودیکسانول متعاقب عمل جراحی تجربی آناستوموز میزانی سگ انجام گرفته باشد. ضمن اینکه گزارش‌های منتشر شده کمی در خصوص نحوه کاربرد آبودیکسانول، ماده حاجب بسیار مناسب و با ارزش تشخیصی، در سگ سالم وجود دارد. علاوه بر موارد یاد شده نتایج این تحقیق نشان داد که با توجه به کیفیت نسبتاً بهتر اروگرام‌های ترشحی حاصل از آبودیکسانول نسبت به دیگر ماده حاجب در سگ‌های سالم و جراحی شده برای اروگرافی ترشحی از این نوع ماده حاجب می‌توان استفاده کرد. همچنین نظر به غیر یونی و ایزواسمولار بودن (عوارض جانبی کمتر) و مقدار کمتر ماده حاجب مورد نیاز (قیمت کمتر و تزریق ساده تر) آبودیکسانول برای رادیوگرافی اختصاصی از کلیه‌ها و مجرای ادراری بهتر و مناسبتر می‌باشد.

نتیجه‌گیری نهایی: در این مطالعه آبودیکسانول در سگ‌ها هم قبل از انجام عمل آناستوموز و هم بعد از عمل، هم از لحاظ کیفیت تصاویر و هم از لحاظ آماری مناسب تر از سدیم مگلومین دیاتریزیوئیت بود. با توجه به گزارشات که نشاندهند کم بودن عوارض استفاده از آبودیکسانول است و همچنین دوز کمتر آن در نتیجه صرف هزینه کمتر و کم شدن خطرات تزریق این ماده حاجب یک ماده بسیار مناسب برای اروگرافی ترشحی در سگ حتی پس از جراحی آناستوموز میزانی می‌باشد. بنابراین بر اساس نتایج حاصل از این تحقیق، آبودیکسانول داروی بهتری برای اروگرافی ترشحی پس از آناستوموز میزانی در سگ می‌باشد.

تشکر و قدردانی

نویسنده‌گان مقاله از دانشگاه شهید چمران اهواز بواسطه تامین مالی این پژوهه قدردانی می‌نمایند.

تعارض در منافع

بین نویسنده‌گان هیچ گونه تعارض در منافع گزارش نشده است.

- Fussom T.W. (2007). Small animal surgery. (3rd ed.). s.l. Mosby. Philadelphia, USA, p. 643- 52.
- Gavent, M.L., Siegle, R.L. (1992). Iodixanol in excretory urography: Initial clinical experience with a nonionic, dimeric (ratio 6:1) contrast medium. Work in progress. *Radiology*, 183(2), 515-8.
- Heuter K.J. (2005). Excretory urography. *Clin Tech Small Anim Pract*, 20 (1), 39-45.
- Jensen, S.C., Peppers, M.P. (1998). Pharmacol-

- ogy and drug administration for imaging technologists. (1st ed.). Mosby. Philadelphia, USA, p. 53-72.
14. Kishimoto, M., Yamada, K., Watanabe, A., Miyamoto, K., Iwasaki, T., Miyake, Y. (2007). Comparison of excretory urographic contrast effects of dimeric and monomeric non-ionic iodinated contrast media in dogs. *J Vet Med Sci*, 69(7):713-5.
15. Lavin, L.M. (2003). Radiology in Veterinary Technology. (3rd ed.) W.B.Saunders Company, Philadelphia, USA, p. 244-248.
16. McCullough, P. A. (2006) .Renal safety of iodixanol. *Expert Rev Cardiovasc Ther*. 4(5), 655-61.
17. Osborn, C.A., Finco, D.R. (1995). Canine and Feline Nephrology and Urology. (1st ed.). Williams and Wilkins Company, Philadelphia, USA, p. 3-46, 230-235,246-252.
18. Siegle, R.L., Gavent, M.L. (1996). Comparison of iodixanol with iohexal in excretory urography. *Acad Radiol*, 3, S 524-7.
19. Sundgren. P.C., Baath, L., Tornquist. C., Hougens Grynne, B, Kjaersgaard, P. Almen, T. (1996). Image quality and safety after iodixanol in intravenous urography; a comparison with iohexol; *Br J Radiol*, 69 (824), 699-703.
20. Tadros, G. M., Malik J.A., Manske, C. L., Kasiske, B. L., Dickinson, S. E., Herzog, C.A, Wilson, R.F, Das, G., Panetta, C. J. (2005). Iso-osmolar radio contrast iodixanol in Patients with chronic kidney disease. *J Invasive Cardiol*, 17(4):211-5.

Comparison of Image Quality of Excretory Urography With Iodixanol and Na- Meglumine Diatrizoate After Experimental Ureteral Anastomosis in Dogs

Fereidoon Saberi Afshar¹, Alireza Ghadiri², Meysam Moadabi³

¹Department of Surgery and Radiology, Faculty of Veterinary Medicine, University of Tehran, Tehran Iran

²Department of Clinical Sciences, Faculty of Veterinary Medicine, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran

³Graduated From the Faculty of Veterinary Medicine, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran

(Received 9 May 2018, Accepted 20 August 2018)

Abstract:

BACKGROUND: An experimental study with randomized, double-blind crossover trial in excretory urography with Iodixanol (320 mgI/ml) and Na- Meglumine Diatrizoate (760 mgI/ml) in dogs.

OBJECTIVES: To compare images quality between Iodixanol and Na- Meglumine Diatrizoate after ureteral anastomosis.

METHODS: In this study six healthy mongrel dogs weighing between 15-30 kg were used. Before surgery, all dogs randomly received both drugs in 3 day intervals and control excretory radiography with Iodixanol (500 mgI/kg) and Na- Meglumine Diatrizoate (850 mgI/kg) were taken in all of them at 1, 5, 10, 15, 30 and 45 minutes after contrast media injection. After midline celiotomy, left ureter near trigon area was incised and immediately end to end anastomosis was performed in simple interrupted pattern by using polydioxanone 6/0. After operation at day 90 the same radiographs were taken in all animals. After completion of the study, the obtained radiographs were evaluated and compared independently by a radiologist who was unaware of the used contrast media. The uograms were scored in four categories from lack of opacity (grade zero) to excellent image quality (grade 3) for statistical analysis.

RESULTS: Better nephrograms were obtained in right kidneys at 1, 5 and 15 minutes after injection of Iodixanol compared to Na- Meglumine Diatrizoate and in left kidneys the nephrograms were better with Iodixanol injection at 1 minute ($P<0.05$). With respect to pyelograms in right ureters, Iodixanol had better quality at 1, 10 and 15 minutes ($P<0.05$), but there were no statistically significant differences in pyelograms quality in left ureters.

CONCLUSIONS: On the basis of these results about better images quality of iodixanol and with regard to the literature that have reported less nephrotoxicity in non-ionic and isotonic iodinated X-ray contrast medium, it can be concluded, Iodixanol is the better drug for excretory urography after ureteral anastomosis in dogs.

Keyword:

Excretory urography, Iodixanol, Na- Meglumine Diatrizoate, Ureteral anastomosis, Dog

Figure Legends and Table Captions

Table 1. Excretory Urography phases scores.

Figure 1. Excretory Urography image five minutes after injection of Iodixanol (320mgI/ml), 500mgI/kg in one of dogs after surgery.

Figure 2. Excretory Urography image five minutes after injection of Sodium Meglumine Diatrizoate (760mgI/ml), 850mgI/kg in one of dogs after surgery.

Graph 1. Diagram of nephrogram of left kidney scores of Iodixanol and Meglumine Diatrizoate in six dogs after surgery.

Graph 2. Diagram of nephrogram of right kidney scores of Iodixanol and Meglumine Diatrizoate in six dogs after surgery.

Graph 3. Diagram of pyelogram of left kidney scores of Iodixanol and Meglumine Diatrizoate in six dogs after surgery.

Graph 4. Diagram of pyelogram of right kidney scores of Iodixanol and Meglumine Diatrizoate in six dogs after surgery.

Graph 5. Diagram of nephrogram of both kidney scores of Iodixanol and Meglumine Diatrizoate in six dogs before surgery.

Graph 6. Diagram of pyelogram of both kidney scores of Iodixanol and Meglumine Diatrizoate in six dogs before surgery.

*Corresponding author's email: saberiafshar@ut.ac.ir, Tel: 021-66929532, Fax: 021-66438142